

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSULINIO STATUTO NR. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22¹, 25, 32, 41 STRAIPSNIŲ
IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2024 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Papildyti 1 straipsnį 2 dalimi ir visą straipsnį išdėstyti taip:

„1. Šis statutas nustato konsulinių pareigūnų įgaliojimus ir atsakomybę, konsulinių įstaigų veiklos pagrindus, konsulinės pagalbos teikimo, valstybės materialinės pagalbos ir kitų konsulinių funkcijų atlikimo sąlygas ir tvarką, taip pat konsulinės pagalbos išlaidų atlyginimo sąlygas.

2. Šio statuto nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio statuto priede.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Konsulinė pagalba – konsulinės funkcijos, kurias ~~atlieka konsuliniai pareigūnai~~ **atlieka teikdami** Lietuvos Respublikos ~~piliečiui~~ **piliečiams, esantiems** užsienio valstybėje, **pagalbą** patekus ~~į nelaimę, jį sulaikius, jam nukentėjus nuo nusikaltimo, jam mirus, taip pat susidarius kitoms šio statuto numatytoms aplinkybėms. Konsulinė pagalba šiame statute numatytais atvejais teikiama ir užsienio valstybėje teisėtai esantiems asmenims be pilietybės, turintiems leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje stichinės nelaimės, katastrofos, teroro akto, masinių riaušių, karo ar ginkluoto konflikto, mirties, nelaimingo atsitikimo ar ligos atvejais, tapusiems nusikaltimų aukomis, sulaikytiems, atliekantiems bausmę ar įtariamais padarius nusikaltimą, neturintiems visiško veiksnio, išduodami Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą, teikdami valstybės materialinę pagalbą ir pagalbą Lietuvos Respublikos nacionalinę priklausomybę turintiems laivams ir orlaiviams. Lietuvos Respublikos konsulinio statuto nustatytais atvejais konsulinė pagalba gali būti teikiama ir užsieniečiams.“~~

2. Papildyti 2 straipsnį 7 dalimi:

„7. Kitos šiame statute vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 810/2009, nustatančiame Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas), su visais pakeitimais, Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos pilietybės įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatyme.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Konsuliniai pareigūnai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, 1963 m. Vienos konvencija dėl konsulinių santykių, kitomis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo statutu, **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo**, Lietuvos Respublikos notariato ir Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymais, kitais nacionalinės teisės ir Europos Sąjungos teisės aktais.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos turi teisę tvarkyti asmens duomenis tiek, kiek reikia konsulinėms funkcijoms atlikti. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (~~OL 2016 L 119, p. 1~~) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.“

5 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. ~~Asmens grįžimo pažymėjimo~~ **Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimas, gražinimas, gražintų Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų sunaikinimas ir informacijos apie Europos Sąjungos laikinuosius kelionės dokumentus teikimas**

1. Europos Sąjungos laikinasis kelionės dokumentas gali būti išduotas šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims, kurių pasas, asmens tapatybės kortelė arba kelionės dokumentas pamestas, pavogtas, sunaikintas, arba jei tokie asmenys paso, asmens tapatybės kortelės arba kelionės dokumento per pagrįstą laiką negali gauti kitu būdu, vienai kelionei į pilietybės ar gyvenamosios vietos Europos Sąjungos valstybę arba, išskirtiniais atvejais, asmens prašymu, – į kitą kelionės tikslo vietą.

4 2. Konsulinis pareigūnas ~~asmens grįžimo pažymėjimus~~ **Europos Sąjungos laikinuosius kelionės dokumentus** išduoda:

1) ~~Lietuvos Respublikos piliečiams Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo nustatytais atvejais;~~

2) ~~užsienio valstybėje gimusiems nepilnamečiams vaikams, kurių tėvai ar vienas iš tėvų yra Lietuvos Respublikos piliečiai;~~

3) ~~leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje turintiems asmenims be pilietybės, kurie būdami užsienio valstybėje prarado kelionės dokumentą, kurių kelionės dokumentas tapo netinkamas naudoti ar pasibaigė jo galiojimo laikas;~~

4) užsieniečiams Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais.

2. Asmens grįžimo pažymėjimai išduodami Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro nustatyta ir su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru suderinta tvarka. Asmens grįžimo pažymėjimo formą nustato Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras.

1) Lietuvos Respublikos piliečiams;

2) neatstovaujamiems Europos Sąjungos piliečiams;

3) Europos Sąjungos valstybės piliečiams, kuriems nėra atstovaujama Europos Sąjungos valstybių teritorijoje, įskaitant užjūrio šalis ir teritorijas, nurodytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 355 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje;

4) Europos Sąjungos valstybės piliečiams, siekiantiems gauti Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą valstybėje, kurioje yra tos Europos Sąjungos valstybės atstovybė, jeigu dėl to sutarta Lietuvos Respublikos ir atitinkamos Europos Sąjungos valstybės ar jų institucijų susitarime;

5) šios dalies 1–4 punktuose nurodytų asmenų šeimos nariams užsieniečiams, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės piliečiai, lydintiems tuos asmenis, ir jeigu tie šeimos nariai turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje, nedarant poveikio jiems taikomam reikalavimui turėti vizą ir atsižvelgiant į individualias aplinkybes;

6) užsieniečiams, kuriems Lietuva yra suteikusi pabėgėlio statusą, papildomą apsaugą, ir asmenims be pilietybės, jeigu šie užsieniečiai turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir jei jų kelionės tikslas yra Lietuva.

3. Konsulinis pareigūnas Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą gali išduoti tik dėl jo išdavimo pasikonsultavęs:

1) Europos Sąjungos valstybės piliečiui – su jo pilietybės Europos Sąjungos valstybe. Ypatingos skubos atveju konsulinis pareigūnas, išnaudojęs turimas ryšio su atitinkama Europos Sąjungos valstybe priemones, gali išduoti Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą nepasikonsultavęs. Tokiu atveju konsulinis pareigūnas apie išduotą Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą nedelsdamas informuoja atitinkamą Europos Sąjungos valstybę nurodydamas asmenį, kuriam išduotas Europos Sąjungos laikinasis kelionės dokumentas, tapatybę ir visus duomenis, kurie buvo įtraukti į Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą;

2) Europos Sąjungos piliečio šeimos nariui, nurodytam šio straipsnio 2 dalies 5 punkte, – su Europos Sąjungos piliečio, kurio šeimos narys jis yra, pilietybės Europos Sąjungos valstybe ir, jei būtina, su Europos Sąjungos valstybe, kurioje yra šio šeimos nario gyvenamoji vieta.

4. Konsulinis pareigūnas Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento neišduoda, jeigu Europos Sąjungos valstybė, su kuria buvo konsultuojamasi, prieštarauja, kad Europos Sąjungos laikinasis kelionės dokumentas būtų išduotas. Konsulinis pareigūnas apie tai informuoja asmenį, kuris kreipėsi dėl Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo.

5. Europos Sąjungos valstybės kreipimasi į Lietuvos Respubliką dėl konsultacijos, ar išduoti Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą Lietuvos Respublikos piliečiui arba šio straipsnio 2 dalies 5 ar 6 punkte nurodytam užsieniečiui, nagrinėja, sprendimą priima ir atsakymą į kreipimąsi pateikia konsulinis pareigūnas, į kurį buvo kreiptasi dėl konsultacijos. Jeigu konsulinis pareigūnas prieštarauja, kad Europos Sąjungos valstybė, kuri kreipėsi dėl konsultacijos, išduotų Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą Lietuvos Respublikos piliečiui arba šio straipsnio 2 dalies 5 ar 6 punkte nurodytam užsieniečiui, jis sprendžia dėl Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo tam asmeniui.

6. Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento galiojimo terminas, išskyrus atvejus, kai yra išimtinių aplinkybių, yra ne ilgesnis kaip 15 kalendorinių dienų nuo Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo dienos. Kiekvienu atveju Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento galiojimo terminas nustatomas atsižvelgiant į planuojamai kelionei užbaigti reikalingą laiką ir pridedant papildomas 2 dienas.

7. Asmuo, atvykęs į kelionės tikslo Europos Sąjungos valstybę, kuri yra jo pilietybės ar gyvenamosios vietos valstybė, privalo grąžinti jam išduotą Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą kompetentingai institucijai, nepriklausomai nuo to, ar šis dokumentas dar galioja. Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos, kurioms asmuo gali grąžinti Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą, yra:

1) Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) – asmenims, kurių kelionės tikslas yra Lietuvos Respublika;

2) Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes prie tarptautinių organizacijų, – Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių kelionės tikslas yra Europos Sąjungos valstybė, kurioje veikia ta diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga, jeigu priimančiosios Europos Sąjungos valstybės teisės aktais nenustatyta kitaip.

8. Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo, grąžinimo, grąžintų Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų sunaikinimo ir informacijos apie Europos Sąjungos laikinuosius kelionės dokumentus teikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru.

9. Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento ir Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento įklijos formas tvirtina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministru.

10. Įstaigą, atsakingą už vienodų Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento ir Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento įklijos blankų gamybą, atrenka ir apie ją Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms praneša Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliota institucija.

11. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija vykdo nuolatinę Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų išdavimo stebėseną, renka, suformuoja ir kasmet Europos Komisijos nustatytais terminais Europos Komisijai pateikia:

- 1) statistinius duomenis apie šio straipsnio 2 dalyje nustatytoms asmenų kategorijoms išduotus Europos Sąjungos laikinuosius kelionės dokumentus;
- 2) informaciją apie atvejus, susijusius su Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų klastojimu ir melagingos informacijos teikimu siekiant gauti Europos Sąjungos laikinąjį dokumentą;
- 3) informaciją, reikalingą Direktyvos (ES) 2019/997 poveikio įvertinimo ataskaitos pagrindinėms išvadoms parengti.

12. Informaciją apie atvejus, susijusius su Europos Sąjungos laikinųjų kelionės dokumentų klastojimu, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai teikia teisėsaugos institucijos ir įstaigos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro nustatyta ir su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru suderinta tvarka.“

6 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybės materialine pagalba taip pat laikoma kitos Europos Sąjungos valstybės Lietuvos Respublikos piliečiui, kaip neatstovaujamam Europos Sąjungos piliečiui, suteiktos konsulinės pagalbos, **Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo Lietuvos Respublikos piliečiui, Lietuvos Respublikos pilietį lydinčiam šeimos nariui užsieniečiui, jeigu tas šeimos narys nėra Europos Sąjungos valstybės pilietis ir turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, ar šio statuto 20 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytam užsieniečiui, išlaidos, kurias turėtų padengti tos Europos Sąjungos valstybės piliečiai, juos lydintys šeimos nariai užsieniečiai, kurie turi teisę gyventi Europos Sąjungos valstybėje, ar užsieniečiai, kuriems ta Europos Sąjungos valstybė pagal tarptautinę ar nacionalinę teisę yra suteikusi apsaugą ir kurie turi teisę gyventi toje Europos Sąjungos valstybėje, esant toms pačioms sąlygoms, atlygintos šio statuto 22¹ straipsnyje nurodytomis valstybės lėšomis.**“

2. Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybės materialinė pagalba yra grąžintina. Jeigu per 3 mėnesius nuo sprendimo suteikti valstybės materialinę pagalbą priėmimo ar nuo ~~Lietuvos Respublikos piliečiui, kaip neatstovaujamam Europos Sąjungos piliečiui~~ **šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims**, suteiktos konsulinės pagalbos išlaidų kitai Europos Sąjungos valstybei atlyginimo ~~Lietuvos Respublikos piliečiui~~ suteikta valstybės materialinė pagalba nėra grąžinta, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras priima sprendimą dėl ~~Lietuvos Respublikos piliečiui~~ **šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims** suteiktos valstybės materialinės pagalbos išieškojimo. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22¹ straipsnis. Konsulinės pagalbos išlaidų atlyginimas Europos Sąjungos valstybei

Gavus Europos Sąjungos valstybės prašymą atlyginti ~~Lietuvos Respublikos piliečiui, kaip neatstovaujamam Europos Sąjungos piliečiui~~, **šio statuto 22 straipsnio 2 dalyje nurodytas suteiktos konsulinės pagalbos išlaidas, kurias turėtų padengti tos Europos Sąjungos valstybės piliečiai esant toms pačioms sąlygoms**, jos Europos Sąjungos valstybei Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 12 mėnesių **nuo šiamo straipsnyje nurodyto prašymo gavimo dienos** atlyginamos iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų asignavimų.“

8 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Konsulinis pareigūnas arba įgaliotas darbuotojas Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka priima asmenų prašymus dėl Lietuvos Respublikos pilietybės ir dėl lietuvių kilmę ar teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančių dokumentų išdavimo ir perduoda juos bei susijusius dokumentus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui ar Migracijos departamentui ~~prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas)~~.“

9 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Notariniai veiksmai atliekami diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje. Atlikti notarinius veiksmus ne diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos patalpose galima tik tada, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties (dėl ligos, ~~neigalumo~~ **negalios (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – neigalumo)**) ar kitais Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro nustatytais atvejais) negali atvykti į diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą ir iškviečia konsulinį pareigūną į namus, medicinos pagalbos ar kitą įstaigą, kai atliekant notarinį veiksmą dalyvauja daugiau kaip dešimt asmenų arba kai notarinis veiksmas atliekamas iškilmingoje aplinkoje.“

10 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 41 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos, prieš teikdamos konsulinę pagalbą neatstovaujamiems Europos Sąjungos piliečiams, konsultuojasi su jų pilietybės **Europos Sąjungos** valstybe, išskyrus ypatingos skubos atvejus.“

2. Pakeisti 41 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Konsulinė pagalba neatstovaujamam Europos Sąjungos piliečiui neteikiama, jeigu neatstovaujamo Europos Sąjungos piliečio pilietybės **Europos Sąjungos** valstybė kreipiasi dėl jo konsulinės pagalbos prašymo ar bylos perdavimo ir patvirtina, kad konsulinę pagalbą neatstovaujamam Europos Sąjungos piliečiui teikia pati.“

11 straipsnis. Statuto priedo pakeitimas

Pakeisti Statuto priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
konsulinio statuto
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2015 m. balandžio 20 d. Tarybos direktyva (ES) 2015/637 dėl koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonių, skirtų neatstovaujamų Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti ir kuria panaikinamas Sprendimas 95/553/EB (~~OL 2015 L 106, p. 4~~).

2. 2019 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva (ES) 2019/997, kuria nustatomas ES laikinasis kelionės dokumentas ir panaikinamas Sprendimas 96/409/BUSP.

“.

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. gruodžio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, užsienio reikalų ministras ir vidaus reikalų ministras iki 2024 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Asmenų prašymai išduoti asmens grįžimo pažymėjimą ar laikinąjį kelionės dokumentą, nustatytą 1996 m. birželio 25 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų Sprendimu 96/409/BUSP dėl laikinojo kelionės dokumento nustatymo (toliau – laikinasis kelionės dokumentas), pateikti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl asmens grįžimo pažymėjimo ar laikinojo kelionės dokumento išdavimo priimami vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Lietuvos Respublikos konsulinio statuto ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų ar Sprendimo 96/409/BUSP nuostatomis. Visi iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos išduoti asmens grįžimo pažymėjimai ir laikinieji kelionės dokumentai, kurių galiojimo data yra vėlesnė negu šio įstatymo įsigaliojimo data, galioja iki juose nurodytos galiojimo datos.

4. Užsienio reikalų ministras užtikrina, kad 2025 m. gruodžio 8 d. nepanaudoti laikinųjų kelionės dokumentų blankai, pagaminti pagal Sprendimą 96/409/BUSP, būtų pripažinti negaliojančiais ir sunaikinti.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas